

[Morten Lange.]

ikke, vi behøver at være bange for løvehuler, især ikke hvis de er befængt med professorer.

Jens Peter Jensen (Sorø amt): Den højtærede undervisningsminister fremsatte det foreliggende lovforslag meget prompte efter overtagelsen af sit høje embede. Det kan tages som udtryk for, at regeringen betragter dette som en hastesag, og dette bestyrkes jo af den ærede socialdemokratiske ordførers klart udtalt tvivl om, at der overhovedet foreligger forhandlingsmuligheder.

Jeg sporede også hos den ærede radikale ordfører, hr. Helveg Petersen, en trang til, at vi skulle have en hurtig afgørelse — hvordan man så samtidig skulle få en værdig afgørelse, har jeg noget svært ved at opfatte. Man må altså få den opfattelse, at det for regeringspartiet drejer sig om at få gennemført det foreliggende forslag uden ændringer, og at man derfor lige så godt kan skynde sig at få det hele overstået. Må jeg heroverfor gøre opmærksom på, at det høje ting ved valget den 22. september fik 49 nye medlemmer. For os, der er nye i tinget og derfor først nu har mødt denne sag på dette plan, må en rum tid til overvejelse af problemerne være nødvendig. Jeg for mit vedkommende ønsker i hvert fald ikke at træffe beslutning i ledebånd fra ærede medlemmer, der har været sagen igennem i folketing og udvalg. Altså, dette kan ikke gøres til en hastesag. Det ærede medlem hr. Morten Lange talte om den restaurering, der skal foregå, før udleveringen finder sted. Også dette bekræfter, at der vil gå lang tid, inden den endelige udlevering kan finde sted. Hvorfor har det så sådan et hastværk med at få vedtaget en beslutning herom?

Dernæst et par ord om selve lovforslaget. Jeg kan ikke stemme for et forslag, der er formet som en blankoveksel. Det folketing, der vedtager dette lovforslag, ved ikke, hvad det har besluttet at give væk. Lovforslaget savner en klar fortegnelse over, hvad der i givet fald skal udleveres. Ligeså må vi vide, hvor stor en del af legatkapitalen der i givet fald skal afleveres. Folketinget bør heller ikke kunne acceptere, at der tillægges statsministeren de vidtgående bemyndigelser, som indeholdes i lovforslagets

§ 3. Bemyndigelserne er så vidtgående, at de i givet fald kan benyttes til en udlevering, der i bund og grund sønderdeler håndskriftsamlingen. Der kunne jo komme en statsminister, der i højere grad end den nuværende er forlenet med beslutsomhedens nådegave.

Så meget om selve lovforslaget. Jeg vil derefter gøre en måske politisk bemærkning om spørgsmålet ekspropriation. Der hersker jo tvivl om, hvorvidt der her er tale om ekspropriation eller ikke. Endelig klarhed over dette forhold kan først opnås, når lovforslaget er blevet lov og derefter er blevet prøvet ved højestereet. På stadijerne forud for lovforslagets vedtagelse kan universiteternes juridiske fakulteter jo meget vel komme med udtalelser, og disse tilkendegivelser kan præge debatten, kan påvirke det enkelte medlems indstilling og stillingtagen. Men fakulteternes udtalelser er ganske uforpligtende, har ingen bindende virkning. Så vil jeg lige gøre opmærksom på, at forud for folkeafstemningen om jordlovene blev der dannet den praksis, at det alene er justitsministerens skøn over, hvorvidt et lovforslag indeholder ekspropriationsbestemmelser eller ikke, der er afgørende for, om det pågældende lovforslag kan sendes til folkeafstemning. Jeg går ud fra, at den nuværende højtærede justitsminister ligesom sin forgænger afviser, at der er tale om ekspropriation, og hvis det er tilfældet, kan man altså fastslå, at vejen til folkeafstemning er farbar.

Må jeg sige til den højtærede undervisningsminister, at det kan blive nødvendigt at benytte denne nødudvej, hvis regeringen og dens støttepartier er ude af stand til at gøre rimelige indrømmelser under udvalgsforhandlingen. Jeg vil i hvert fald bede den højtærede undervisningsminister lade dette indgå i sine overvejelser.

Må jeg så slutte med et forsøg på at bringe hele denne sag ind i et nyt og større perspektiv. Se, det må jo være indlysende, at der i en sag som denne bør gøres, hvad gøres kan for at lette og fremme videnskabeligt forskningsarbejde. I jo højere grad dette sker, kan det, der i dag er finkest for trænedede specialister, bliver nærende kost for hvermand. Lovforslaget vil ikke fremme videnskabens og forskningens arbejde, tværtimod. Folkets ting vil ved at